

'In minsk wol der dochs op út'

De broers Jan (links), Gurbe (achter) en Paulus Paulusma in een lege touringcarbus.
FOTO JILMER POSTMA

Busvervoer Nederland: sector staat op de rand van de afgrond

Aan Dirk van der Meulen

Over twee jaar bestaat Paulusma Reizen in Drachten 100 jaar. De broers Paulus (56), Gurbe (54) en Jan (52) en vader Sjouke (78) die ook nog dagelijks op de zaak is, gaan dat eeuwfeest halen, coronacrisis of niet. „Byneed gean wy sels wer achter it stjoer sitten.”

Normaliter zijn rond deze tijd van het jaar alle twintig witte touringcarbussen van Paulusma op de weg. Ze springen bij in het openbaar vervoer, rijden naar evenementen, zijn onderdeel van dagtochten, bedrijfsuitjes of ze zijn wel ergens in het buitenland te vinden op een af andere meerdaagse vakantietrip. Maar nu dus niet. Door de coronacrisis staan vijftien bussen werkloos op het parkeerterrein bij de zaak in Drachten. De bussen zijn uit de verzekering en de motorrijtuigenverzekering gehaald.

De touringcarbranche wordt keihard getroffen door de coronacrisis. Vanaf de uitbraak medio maart tot 1 juli stonden alle bussen stil. Brancheorganisatie Busvervoer Nederland schreef onlangs in een open brief aan premier Mark Rutte dat de sector aan de rand van de afgrond staat. „Omzetverliezen tot 90 procent zijn geen uitzondering. Alle touringcarbedrijven krijgen weliswaar overheidssteun via de regelingen NOW en TVL (tegemoetkoming vaste lasten), het merendeel van de doorlopende vaste kosten moeten ze zelf ophoesten. Daardoor dreigt minimaal 40 procent van de bedrijven failliet te gaan.”

Ook bij Paulusma zijn de verliezen flink opgelopen. De omzet is met 80 procent gekelderde, schat Jan. Weliswaar mag er per 1 juli weer gereden worden – net als in het openbaar vervoer met een mondkapje en op minimaal 1,5 meter afstand van de chauffeur – maar mensen zoeken het risico niet op als het niet hoeft. Dat geldt vooral voor ouderen en scholen. De vijf bussen die Paulusma nog op de weg heeft, zijn daardoor ook minder gevuld dan voorheen. Gemiddeld is ongeveer een kwart van de 55 zitplaatsen bezet. Voor corona lag de grens op 22 mensen. Lag de opgave lager, dan ging de reis niet door. „No is net 22 mar 10 ús nije normaal”, verklaart Paulus. „Nije wike ha wy in reiske nei Sauerlân mei njoggentjin minsken. Dêr binne wy no hiel bliid mei. Wy moatte dochs wat. Wy moat ek wat sichtber bliuwe.”

Maar van een dreigend faillissement is geen sprake, benadrukken de broers met klem. „Yn al dy hast hûndert jierren ha wy nea in jier hân mei ferlies. Dit sil it earste jier wêze. Mar wy ha dus wol de nedige reserves.” Zelf gaan ze hoe dan ook door. „Wy kinne ek neat oars. Dit is ús libben. Oer twa jier bestiet it bedriuw hûndert jier. Dat helje wy. Byneed gean wy sels wer achter it stjoer sitten.”

De Paulusma's gaan ervan uit dat het zover niet zal komen. Dat is ook de reden dat ze uitgezonderd enkele tijdelijke krachten alle 48 medewerkers nog steeds in dienst hebben. „Wy ha in prachtploech fan minsken, dy wolle wy hâlde. Der is krapte oan goeie sjauffeurs. At se fuort binne, binne se ek fuort”, verklaart Paulus.

Optimistisch blijven, niet bij de pakken neerzitten. Zo staan ze in het leven. Dat vaccin, dat komt er en dat is ook de reden dat de Paulusma's gewoon zijn blijven doorwerken aan het prospectus voor volgend jaar. Die zit weer als vanouds bomvol meerdaagse reizen en dagtochten. Het is nog niet gedrukt, „mar minsken kinne him online wol troch blêdzje” verklaart Jan.

„It komt gewoan goed”, zegt Gurbe tot slot. „In minsk wol der dochs op út. In moai reiske is faaks in hichtepunt yn je libben.”
